

PRESSMEDDELANDE nr 30/23

Luxemburg, den 16 februari 2023

Domstolens dom i mål C-349/21 | HYA m.fl. (Skäl för att bevilja tillstånd till telefonavlyssning)

Ett beslut om tillstånd till telefonavlyssning behöver inte innehålla en individuell motivering

Motiveringsskyldigheten åsidosätts nämligen inte när beslutet grundas på en detaljerad och utförlig ansökan från den behöriga straffrättsliga myndigheten och skälen till att tillstånd beviljas enkelt och otvetydigt kan utläsas vid en jämförelse av ansökan med tillståndet

År 2017 beviljade ordföranden för den bulgariska särskilda brottmålsdomstolen, på grundval av motiverade, detaljerade och utförliga ansökningar från den åklagare som ansvarade för utredningen, tillstånd till telefonavlyssning av fyra fysiska personer som misstänktes ha begått allvarliga uppsåtliga brott.

För att motivera sina beslut tillämpade ordföranden gällande nationell rättspraxis, vilken innebär att en färdig mall som inte innehåller någon individuell motivering, och i vilken det huvudsakligen endast anges att de krav som föreskrivs i den nationella lagstiftningen om telefonavlyssning som det däri hänvisas till, har iakttagits.

De fyra fysiska personerna åtalades därefter för att ha deltagit i en organiserad kriminell liga. Det ankom sedan på den särskilda brottmålsdomstolen att pröva målet i sak.

Eftersom innehållet i de inspelade samtalen är av direkt betydelse för att styrka åtalet, ska den särskilda brottmålsdomstolen först kontrollera huruvida det förfarande som resulterat i tillstånden till telefonavlyssning är lagenligt. Nämda domstol vill i detta sammanhang få klarhet i huruvida den nationella praxis avseende motiveringen till beslut genom vilka tillstånd till telefonavlyssning beviljas är förenlig med direktivet om integritet och elektronisk kommunikation,¹ jämförd med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Den särskilda brottmålsdomstolen beslutade därför att begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen.

I den dom som meddelas idag påpekar EU-domstolen, vad gäller den nationella praxis som är i fråga, att den domstol som utfärdar tillstånd till avlyssning antar sitt beslut på grundval av en motiverad och detaljerad ansökan som gör det möjligt för nämnda domstol att kontrollera om villkoren för att bevilja tillståndet är uppfyllda. EU-domstolen konstaterar att denna praxis omfattas av de lagstiftningsåtgärder som antagits av Bulgarien med stöd av direktivet om integritet och elektronisk kommunikation. I dessa lagstiftningsåtgärder föreskrivs en möjlighet att fatta motiverade domstolsavgöranden som resulterar i en begränsning av principen om konfidentialitet vid elektronisk kommunikation och för trafikuppgifter, som slås fast i det direktivet.

EU-domstolen slår vidare fast att det kan anses att den nationella domstolen, genom att underteckna en färdig text som upprättats enligt en mall, i vilken det anges att de rättsliga kraven har iakttagits, har godkänt skälen för den detaljerade ansökan som lämnats in till den domstolen av den behöriga straffrättsliga myndigheten, samtidigt som den har försäkrat sig om att kraven har iakttagits. Det skulle i detta sammanhang framstå som konstlat att kräva att

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktiv om integritet och elektronisk kommunikation) (EGT L 201, 2002, s. 37)

tillståndet till avlyssning ska innehålla en specifik och detaljerad motivering, när den ansökan som ligger till grund för beviljandet av tillståndet redan innehåller en sådan motivering, i enlighet med den nationella lagstiftningen.

EU-domstolen slår dessutom fast att när den berörda personen väl har underrättats om att vederbörande har varit föremål för avlyssning, innebär den motiveringsskyldighet som föreskrivs i stadgan om de grundläggande rättigheterna att både den berörda personen och den domstol som ska pröva sakfrågan, vilken även har att pröva huruvida tillståndet till avlyssning är lagenligt, ska ha möjlighet att förstå skälen för tillståndet. Detta kräver att nämnda person och nämnda domstol inte bara har tillgång till tillståndsbeslutet, utan även till ansökan från den myndighet som har ansökt om tillståndet.

EU-domstolen preciserar vidare att denna person och denna domstol vid en jämförelse av tillståndet med den motiverade ansökan som åtföljer det, enkelt och utan tvetydighet, ska kunna förstå de exakta skälen till att tillståndet har beviljats mot bakgrund av de faktiska och rättsliga omständigheter som kännetecknar det enskilda fall som ligger till grund för ansökan. EU-domstolen påpekar vidare att **när tillståndsbeslutet endast anger tillståndets giltighetstid och fastställer att lagbestämmelserna har iakttagits, är det mycket viktigt att ansökan tydligt anger alla uppgifter som är nödvändiga** för att den person och den domstol som berörs ska kunna förstå att den domstol som, enbart på grundval av dessa uppgifter, har utfärdat tillståndet, genom att använda motiveringen i ansökan, har kommit fram till att alla de rättsliga kraven har iakttagits.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

[Domen i fulltext och resumén av domen](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Håll dig uppdaterad!

